

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน

ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อ
ช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖

เป็นการปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
ค่าใช้จ่าย เพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์
ปัจจุบัน

“

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖” ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

***ในระเบียบนี้ “การช่วยเหลือประชาชน” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับ
ความเดือดร้อน หรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีพ โดยอาจให้เป็นสิ่งของหรือ
จ่ายเป็นเงินหรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในระดับ
เขตพื้นที่หรือท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

”

หลักการช่วยเหลือประชาชน

การช่วยเหลือประชาชน
ตามระเบียบนี้ จะต้อง
ดำเนินการในขอบเขต
อำนาจหน้าที่ของอปท.
ตามกฎหมาย โดยคำนึงถึง
สถานะทางการคลัง และ
ความจำเป็นเหมาะสม

กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขต
การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม อปท.สามารถดำเนินการ
ช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการ
ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้เสนอ
คณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

อปท.ใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือ
ตามระเบียบนี้ ซึ่งมีใช้การช่วยเหลือประชาชนในด้านสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตหรือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มี
รายได้น้อย หรือการช่วยเหลือประชาชนด้านอื่นๆ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง
มหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ

หลักการช่วยเหลือประชาชน (ต่อ)

- กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้อปท.เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้
- กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย เมื่ออปท.ได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดและทั่วถึงเพียงใดแล้ว หากอปท.ประสงค์จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเองในเรื่องใด หรือจะขอให้อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้อปท.รายงานให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือ

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน

- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนคณะหนึ่ง เรียกว่า
“**คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**”

❖ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ให้นำรายชื่อของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่สำรวจโดยหน่วยงานของรัฐ และรายชื่อประชาชนที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่กลาง มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้
- (๒) การประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตาม (๑) โดยต้องปิดประกาศไว้ ให้ทราบไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่มีการคัดค้านให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไปได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว
- (๓) รายงานผลการพิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป
- (๔) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นธรรม
- (๕) การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน (ต่อ)

- การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม
ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุข

การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน
มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันทันทีในการดำรงชีพและ
ความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการ
บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า อปท.สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต
ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้าน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณี
การช่วยเหลือด้านสาธารณภัยฉุกเฉิน ให้อปท.
ประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์ จะขอรับความ
ช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือ
ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอ
คณะกรรมการ

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย
ที่ประสบปัญหา ในการประกอบอาชีพ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) จัดหาหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- (๒) การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปรับปรุงแหล่งน้ำ
- (๓) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนด้านการเกษตร
- (๔) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย นอกจากกรณีการช่วยเหลือ
ด้านสาธารณภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้เกษตรกร
ผู้มีรายได้น้อย และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือยื่นลงทะเบียนขอรับ
ความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการ
พิจารณา

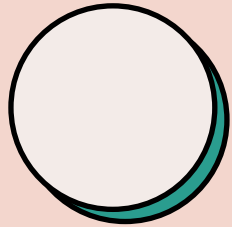
การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

- เมื่อเกิดโรคติดต่อ โรคติดต่ออันตราย ฯ ในเขตพื้นที่ของอปท.ให้ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการป้องกัน ควบคุมของโรค นั้น สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับผู้ที่มีภาวะเสี่ยง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ การช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ และเอกชนให้เกิดการปฏิบัติการตามนโยบายและแผนการ เฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ
- ให้อปท.ที่เกิดโรคฯ ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรค โดยให้อปท.ร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว กรณีมีหน่วยงานที่ รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม หรือไม่สามารถระงับการระบาดของ โรคติดต่อได้ จะส่งผลทำให้เกิดการแพร่ระบาดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน ให้อปท.สามารถ ดำเนินการ การป้องกัน และควบคุมโรคได้
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

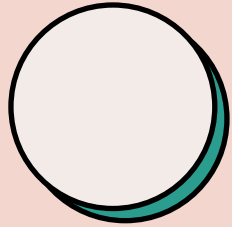
การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ

กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านอื่น ๆ เพื่อฟื้นฟู เยียวยา สงเคราะห์และบรรเทาผลกระทบของประชาชน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาช่วยเหลือประชาชน ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานรัฐกำหนด โดยคำนึงถึง สถานการณ์ คลังของอปท.ประกอบด้วย

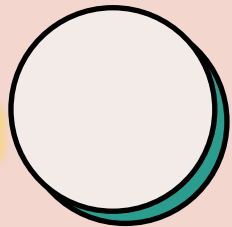
หลักเกณฑ์การช่วยเหลือ

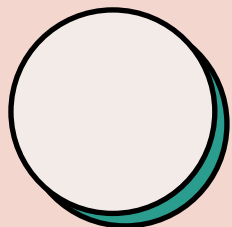
การช่วยเหลือประชาชน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบ ดังต่อไปนี้

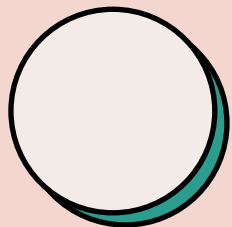
๑. การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่น พิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของ
กระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

๒. การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้อปท.พิจารณาใช้จ่าย
งบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือตาม
หลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยอนุโลม

๓. การช่วยเหลือประชาชนด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ให้อปท.พิจารณาใช้จ่าย
งบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือตาม
หลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข โดยอนุโลม

การช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ซึ่งมีใช่เป็นการช่วยเหลือตาม (๑) (๒) และ (๓)
ให้อปท.พิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงมหาดไทย
กำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยอนุโลม

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน

การช่วยเหลือประชาชนด้านการ
เยียวยาฟื้นฟูให้อปท.จัดทำโครงการ
แสดงสาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้อง
ดำเนินการและตั้งงบประมาณ
รายจ่าย ในงบดำเนินงาน ค่าใช้สอย
ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการ
ปฏิบัติราชการ ที่ไม่เข้าลักษณะ
รายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ

กรณีฉุกเฉินที่มีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้น
หรือกรณีการป้องกันและควบคุม
โรคติดต่อ หรือการให้ความช่วยเหลือ
ประชาชนด้านอื่น ๆ ให้อปท.เบิกจ่าย
จากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย
ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อปท.
สามารถจัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือ
ประชาชนของอปท. โดยใช้เป็นสถานที่กลางเพื่อเป็น
ศูนย์รวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน
การประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง สำหรับ
วิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นกำหนด โดยอปท.อาจพิจารณา
ใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในการ
บริหารงาน ของสถานที่กลางดังกล่าวให้แก่อปท.หรือ
ส่วนราชการที่เป็นที่ตั้ง ของสถานที่กลางดำเนินการแทน

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน (ต่อ)

- กรณีอปท.ได้ใช้จ่ายงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือประชาชนไประยะหนึ่งแล้วและคาดหมายได้ว่าหากจะใช้งบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ให้อปท.รายงานต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ยังได้รับความเดือดร้อนต่อไป

- เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้อปท.ประชาสัมพันธ์การสิ้นสุดโครงการและผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน โดยให้ปิดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง ที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชน หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของอปท.รวมถึงวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดที่เห็นสมควร

Thank you